

3198

פ ר ו ט ו ק ו ל מ ס' 7/7

מישיבת ועדת החוקה, חוק ומשפט
שהתקיימה ביום ב', כ"ז בחשוון תשי"ט - 10.11.58 ב- 10.45.

השתתפו: ז. ורהפטיג - יו"ר
ב. אזניה
ע. איכי לוב
ד. בר-רב-האי
י. בדר
ס. בגין
ה. ברגר
ע. דגני
ש. הלל
י. כהן
ב. לוקר
נ. ניר
י. קליבנוב
ש. רוזנברג
י. שופמן

מוזמנים: ח. כהן - היועץ המשפטי
א. ידין - המשנה ליועץ המשפטי
ה' רוזנטל - משרד המשפטים

י. אבר-יהודה - שר הפנים
ה' צילן - משרד הפנים
עו"ד שבו - משרד הפנים
ה' גרץ - המכון למיסוד משרדי
ה' סילברסטון - משרד הפנים

סדר-היום: חוק פנקס בעלי זכות לבחור לכנסת.

אני פותח את הישיבה.

היו"ר ז. ורהפטיג:

חוק פנקס בעלי זכות לבחור לכנסת.

סעיף 1.

אני מציע לכתוב במקום "10 במאי" - "ראש
חודש ניסן".

ש. רוזנברג:

התאריכים המקבילים לתאריכים שנקבעו כאן
הם ב' אייר וא' אייר.

היו"ר ז. ורהפטיג:

התאריכים שנקבעו כאן הם תוצאה של לוח
זמנים שנקבע, ואין לדון בתאריך המופיע בסעיף

ה' צילן:

1 לפני שייקבע לוח הזמנים כולו.

את יום הבחירות קבענו לפי הלוח העברי.
השאלה היא אם בחוק הבחירות נקבע משהו שונה

ש. רוזנברג:

ממה שנקבע בחוק יסוד, בחוק הכנסת.

י. בר-יהודה:

פנקס הבוחרים אינו קשור בתאריך; הוא פנקס לכל תאריך. לכן אין לקשר את השאלה של תאריך הבחירות עם השאלה של התאריך הקובע לגבי פנקס הבוחר. אפשר להחליט בנפרד על שאלת לוח הזמנים, ואח"כ להחליט אם לרשום זאת לפי הלוח העברי או לאו.

לעצם העניין: בענינים אלה יותר מאשר באחרים אני בעד לוח השמש, שבו אינם יכולים להיות הבדלים משנה לשנה.

ב. ניר:

התאריך שנקבע פה, לדעתי, אינו קשור עם יום הבחירות אלא עם היום הקובע, עם ה-31 בדצמבר

ג. אזוביה:

אינני רואה קושי בקביעת תאריך לפי הלוח העברי בענין זה. הקושי הוא בקביעת לוח עברי לגבי זמנת הבחירה, אך הענין שלפנינו אינו נוגע לבחירות. בכל אופן, אני מקבל את הצעת שר הפנים לדון בענין זה בסוף החוק.

ד. בר-רב-האי:

לפנינו מערכת זמנים פנימית, שאינה קשורה בשום גורם חיצוני. לכן אנו יכולים לקבוע

כאן תאריך עברי.

ה. בדר:

לא אתנגד אם מישהו יציע להוציא את סכום הכסף הדרוש ולהכין כרססת תושבים לפי הלוח העברי לבחירות הבאות. בכל אופן, ה-31.12 הוא לפי הלוח הגרגוריאני, ולכן אי-אפשר לקבוע פה לוח עברי.

הייתי מציע שלא לקבוע כל תאריך אלא רק את המרחק מן היום הקובע.

ו. ורהפטיג:

לענין שלפנינו חשוב לא היום הקובע אלא יום הבחירות. והבחירות מתקיימות לפי תאריך עברי. רוח הזמן נקבע על-ידי זה שהולכים מיום הבחירות אחורה. ועשרה ימים פחות או יותר - אינם קובעים. והדיוק במספר הימים חשוב רק בשנה הראשונה לעריכת הפנקס; אח"כ עשרה ימים לא ישנו הרבה.

א.א.א

ז. בר-יהודה:

דברי היו"ר נכונים לגבי הבחירות הקודמות, אבל לא לגבי המוצע לבחירות הבאות. אנחנו מציעים להפסיק את הקשר בין הרשימה ובין יום הבחירות. אנחנו מוכינים רשימה לכל השנה, לכל יום שבו תתקיימה בחירת במסך אותה שנה, ולכן צריך ללכת מהיום הקובע והלאה, ולא מיום הבחירות אחורה. יש לפי הלוח העברי שנים שבהן יש אדר א' ואדר ב', וזה יכול להיות הבדל רציני בזמן.

ח. ורהפטיג:

כל התאריכים הם פונקציה של יום הבחירה והם צריכים להיות מותאמים אליו.

ט. גרץ:

להכנות הטכניות חשוב היום הקובע, ה-31.12. הדברים האחרים אינם חשובים לנו, במידה

שתאריך זה נשאר.

י. רוזנברג:

גם אם מקבלים את הצעת ח"כ בדר לא לקבוע תאריכים אלא מרחקי-זמן, מוכרחים לקבוע בסעיף זה את התאריך שבו פנקס הבוחרים צריך להיות מוכן.

יא. בדר:

עובדה שאינה קשורה בעמדותי העקרונית היא שהמכון לטיכון משרדי אינו יכול לעשות דבר לפני ה-31.12, מפני שהוא אינו יודע מי יהיו העולים שיבואו עד לתאריך זה ושבתאריך זה תהיה להם זכות בחירה. דבר זה נובע ממצב כרססת התושבים, ומכאן מסקנות לגבי דברים אחרים. כי אנחנו יודעים שתקופה מסוימת וקבועה לאחר היום הקובע, צריך הפנקס להיות מושלם. ומאחר שהיום הקובע נקבע ל-31.12, אינני מבין את הרגישות הזאת.

י. בדר: אני מציע לכתוב בסעיף זה במקום התאריך: "מספר ימים קבוע (שייקבע), אחרי המועד שייקבע בחוק הבחירות לכנסת כיום קובע לגבי הזכות לבחור".

הוחלט: לקבל את הצעת י. בדר לנסח את הרישוא של הסעיף כך: "לכל שנה המתחילה במספר ימים קבוע (המספר ייקבע) אחרי המועד שייקבע בחוק הבחירות לכנסת כיום קובע לגבי הזכות לבחור - -".

הסתייגות לט. רוזנברג וד. בר-רב-האי: "לכל שנה המתחילה ביום ב' אייר והטסתייטת ביום א' באייר שלאחריו - -".

א. ידין: אני מציע להעביר את הסיפא של סעיף 1 לסעיף 26.

הוחלט: לקבל את הצעת א. ידין להעביר את הסיפא - "יד הפנים יפרסם ברשומות הודעה בדבר היכנס הפנקס לתוקף", - לסעיף 26.

סעיף 2.

א. ידין: לדעתי יש להעביר את המלים "ואין לענות בו שינוי תוך שנת פנקס הבחורים" לסעיף 2 או לסעיף נפרד.

ט. רוזנברג: מה דינם של אלה שנפטרו לאחר שהפנקס מוכן ולפני יום הבחירות?

י. בר-יהודה: אין להכניס שינויים בפנקס לאחר התאריך הה, אבל אפשר להבטיח שלו עדות הקלפי תומצא רשימת האנשים שנפטרו, כדי שאי-אפשר יהיה להצביע בטקום.

ח. כהן: במקום "לענות בו שינויים" הייתי אומר: "להביא בו שינויים".

ט. רוזנברג: אם בית-המשפט ישלול זכות הבחירה של מישהו שנמצא בפנקס, אחרי התאריך הזה?

י. בר-יהודה: אין עדין חוק שמאפשר זאת; כאשר יהיה, בכניס תיקון מתאים.

היו"ר ז. וררפטיג: בתוך שנת פנקס הבחורים מכניסים שינויים באותו פנקס, בשביל השנה שלאחריה. לכן צריך אולי לאמר "פנקס הבחורים השנתי".

י. בר-יהודה: המדובר הוא בפנקס שהוא בר-תוקף לאותה שנה. מה שמכניסים באותה שנה בשביל השנה שלאחריה אינו בר-תוקף.

א. ידין: אולי מוטב להגיד "אין להביא שינוי בפנקס הבחורים תוך שנת פנקס הבחורים שבשבילה הוא הוכן".

י. בר-יהודה: הייתי אומר: אין להכניס בפנקס בר-תוקף שינויים באותה שנה.

הוחלט: הסיפא של הסעיף תנוסח כסעיף נפרד אשר מטבו תהיה ברורה הכוונה: שלא יוכנסו שינויים בפנקס שהוא בר תוקף לאותה שנה, אך אין זה מונע הכנסת שינויים טכניים בפנקס שיהיה בעיבוד לצורך השנה שלאחריה.

ג. ידין: בחוק הבחירות מדובר על שתי אפשרויות: על המקרה שבו הבחירות מתקיימות במחצית הראשונה השנה ועל המקרה שבו הן מתקיימות במחצית השנייה של השנה.

י. בר-יהודה: אני חושב שאפשר לענות על ק על-ידי זה שאת סעיף 1 בחוק זה נחלק לשניים, ונענה על שתי האפשרויות.

ח. כהן: נכון, ההוראה הזאת צריכה לחול רק על החלק הראשון של הסעיף, כלומר, על המקרה שבו הבחירות מתקיימות במחצית הראשונה של השנה.

הוחלט: לדחות את ההצבעה בסעיף זה, עד לאחר שיובא נוסח חדש של הסעיף על-ידי משרד המשפטים, בהתחשב עם ההערה האחרונה.

3.3

ש. רוזנברג: אני מציע לנסח את הסעיף בצורה שלילית: "לא תהיה לאדם הזכות - -".

הוחלט: לקבל את הצעת ש. רוזנברג.

4.4

י. בר: כיון שהחוק אינו רק לשנות בחירות, וניתנות בו סטכיות ראבות לשר הפנים גם לגבי השנים שאינן שנות בחירות, אני מציע שתהיה גם בשנה שאינה שנת בחירות כתובת דומה לכתובת של ועדת הבחירות המרכזית. אני מציע שהיא לא תהיה מורכבת בדיוק כפי שורכבת ועדת הבחירות המרכזית, משום שהרכב כזה דורש אמוץ רב מאוד ליו"ר, שהוא בכ"ז נציג מפלגה מסוימת. הייתי אומר שלתפקיד זה צריך להיות שופט מחוזי. אני גם לא מציע שתהיה זו ועדה קבועה של הכנסת, מכיון שיהיה זה הרבה יותר נוח אם אפשר יהיה להכליל בה גם אנשים מחוץ לכנסת. גם איני חושב שועדה כזאת צריכה להיות כל כך רחבה כמו ועדת הבחירות המרכזית. אני מציע שוועדה תיקבע במתכונת דומה לזו של ועדת הבחירות המרכזית, לפי אותם הכללים, אבל שמספר חבריה יהיה 14-15 או 16, ושבראשה יעמוד שופט.

ש. רוזנברג: אינני יודע אם יש צורך בקביעת ועדה פרלמנטית. האם אין זה מספיק אם איזורי קלפי, למשל, ייקבעו רק אחת לארבע שנים, לצורך בחירות.

ד. בר-רב-האי: מאחר שאין מצלבו בחירות איזוריות, אין חשיבות כה גדולה לקביעת איזורי הקלפי.

י. בר-יהודה: כל הסטכיות הישונות שהיו בידי ועדת הבחירות המרכזית בבחירות הקודמות ניתנות לה גם הפעם. אנלי יכולה להתעורר שאלה בנוגע לסידורים בצבא. וכאן אני מוכן

י. בדר:

אני יכול להזכיר שני דברים שהיו בסמכותה של ועדת הבחירות המרכזית ושלפי חוק זה מועברין לשר המנים: 1. ארגון הוצאת הרשימות, קביעת טקסות ההצגה, קביעת השעות והסידורים האחרים הכרוכים בכך; 2. הזכות להאריך כל טועד בחטיבה ימים.

הוחלט:

לקבל את הצעת י. בדר להוסיף הוראה האומרת שבשנה שאינה שנת בחירות תהיה ועדה קטנה יותר מועדת הבחירות המרכזית, שבראשה יעמוד שופט ושלה תהיינה נתונות הסמכויות אשר בשנת בחירות נתונות לוועד הבחירות המרכזית.

היו"ר ז. ורהפטיג:

לאור ההחלטה נבקש משר המנים להביא פנינו הצעה מפורטת.

הישיבה ננעלה בשעה 13.00.